

kongelige Landhusholdningsselskab. Jeg beder bemærket, at det er Bevillinger, der have min oprigtigste og varmeste Sympati. Det er altsaa ikke af Uvilje over for de paagældende Bevillinger, at jeg udtaler mig, som jeg gør. Jeg taler blot om den rent ydre Orden eller Uorden og spørger, om den ikke har været tilstrækkelig til at berettigede Udtryk, jeg har brugt — jeg tror, at de ere berettigede. Eller Marineministeriet, for at tage et andet Eksempel; er det ikke et saa vildsomt Farvand, er der ikke saa mange Skær og Malstrømme deri, at man trænger til en saa kyndig og redelig Lods som den mangeaarige Marineminister og nuværende Udenrigsminister for at lede os trygt igennem det. Jeg tror, jeg har Lov til at sige det. Eller har jeg ikke Ret i at sige, hvad end ikke, forekommer det mig, den højtærede Finansminister var i Stand til at bestride — ja det kan jo overhovedet aldeles ikke bestrides — at Pensioner og Understøttelser, som Staten betaler, ikke ere samlede alle sammen paa § 16, men maa søges paa de mest forskellige Steder, og at dette i og for sig er stridende mod god og forstandig formel Ordning paa et Budget? Den højtærede Finansminister lod først, som han ikke forstod mig, men et Minut efter forstod han saa udmærket godt mine Ord om Sekretariatet for Naadessager. Jeg mindede netop om, at da man indsatte det paa de gamle Finanslove, var det just Tanken, at hvad der var bestemt ved Pensionsloven, var det, som Staten skulde give i Understøttelse; man skulde netop bort fra, hvad man kendte under de absolutte Konger, alt dette Naadesvæsen; og saa sagde jeg, og den højtærede Finansminister forstod særdeles godt, at jeg mente, der inden hvert Ministerium var blevet et Sekretariat for Naadessager. Jeg tror ikke, jeg har Uret i at bruge denne Betegnelse, og jeg tror, at man fra meget forskellige Parti-ers Side i høj Grad beklager den Vej, vi der ere komne ind paa. Eller vil man benægte, at Finanslovens § 26 er et saadant Kaos, at der der findes en Række Udgifter, som er blevne til ganske ordinære normale Udgifter paa det danske Statsbudget, og som der ikke er fjerneste Grund til at holde paa en Konto, der ser ud, som om den indeholdt ekstraordinære Ting, der ikke gik igen Aar efter Aar, men vare Bevillinger for det enkelte Aar. Det er altsaa ikke saa overmaade heldigt, for der vækkes derved en Forestilling om Statens normale regelmæssige Udgifter. End ikke min lille spøgefulde Bemærkning

om Dyrtidstillæget har den højtærede Finansminister været i Stand til at sige andet til, end at den var fuldstændig overensstemmende med Sandheden. Jeg skal ikke udtale mig om Dyrtidstillægets Historie, men jeg maa sige, at den højtærede Minister undervurderer maaske en lille Smule det Kendskab, Folkerepræsentanterne have til Landets Lovgivning, og hvad der er passeret i vort offentlige Liv. Noget Kendskab dertil have vi dog, selv om vi ikke have faaet det ganske paa samme Maade, som de have faaet det oppe i Ministerierne. Just med Hensyn til Dyrtidstillæget har jeg en ret god Erindring lige fra den Forhandling, jeg overværede i Folketinget, hvor J. A. Hansen var Hovedtaler, jeg tror i Samlingen 1873—74. Og jeg fastholder stadig, at det maatte være stødende for en tanksom Finansminister — og et Vidnesbyrd om, at han overhovedet slet ikke har skænket dette Spørgsmaal en Tanke — at se dette Ord Dyrtidstillæg blive ved at paradere i lange Perioder, hvor vi have haft lavere Priser, end vi maaske nogen Sinde have haft, i alt Fald i de sidste 50 Aar.

Og saa kommer jeg endelig til Bemærkningen om de særlige Fonds. Der forbavtede den højtærede Finansminister mig virkelig i meget høj Grad. Han sagde først, at der var ikke flere særlige Fonds, de vare afskaffede, og kom med en Bemærkning om, at den grønlandske Mission og et andet Fond havde ædt hinanden ligesom de to Løver, som kun Halen blev tilbage af. Den højtærede Finansminister maatte øjeblikkelig tage sig i det, for hvis det var rigtigt, var Finansloven endogsaa særlig uheldig affattet, idet der staar paa § 21: „Særlige Fonds I. Universitetet II. Kommunitetet III. Polyteknisk Læreanstalt“ lige til det lærde Skolevæsen. Vi have altsaa særlige Fonds. Men saa sagde den højtærede Finansminister: Ja, det var jo sandt nok, men det var ikke saadanne Fonds som de andre. Det blev sagt, at disse Ting havde historisk Oprindelse, derfor kunde man ikke røre ved dem, og derfor var min Opfordring til ham om at faa dem afskaffede ganske forgæves. Ja, dette med den historiske Oprindelse er noget, vi ikke behøve at bryde os om; vi som unge know nothings have Lov til aldeles ikke at respektere det. Her er Tale om Statsudgifter til rene Statsformaal, der er aldeles ingen Grund til, at man der skal have Institutioner, som en Gang have haft en historisk Begrundelse, den Gang, da man ikke kunde